

FINANSINIO AUDITO 7-ASIS DEPARTAMENTAS

**LIETUVOS RESPUBLIKOJE SUKURTOS ES STRUKTŪRINIŲ
FONDŲ PARAMOS VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMOS
VERTINIMO
VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA**

2005 m. gegužės 20 d. Nr. 1070-7-70

Vilnius
2005

TURINYS

1. SANTRAUKA.....	3
2. AUDITO TIKSLAI, APIMTIS IR METODOLOGIJA.....	4
2.1. AUDITO TIKSLAI	4
2.2. AUDITO APIMTIS	4
2.3. AUDITO METODOLOGIJA	5
3. IŠVADOS, PASTEBĖJIMAI, REKOMENDACIJOS IR GERA PRAKTIKA.....	7
3.1. VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMOS ATITIKIMAS EUROPOS SĄJUNGOS IR NACIONALINIAMS TEISĖS AKTAMS	7
3.1.1. Įvadas.....	7
3.1.2. Išvados	7
3.1.3. Pastebėjimai ir rekomendacijos.....	8
3.1.3.1. Priežiūros komitetas	8
3.1.3.2. Vadovaujanti institucija	8
3.1.3.3. Mokėjimo institucija	9
3.1.3.4. Audita koordinuojanti institucija (Taip pat žiūrėti 3.4. skyriu).....	10
3.1.3.5. Tarpinės institucijos	11
3.1.3.6. Įgyvendinančios institucijos.....	13
3.2. ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI UŽTIKRINANTYS EFEKTYVŲ STRUKTŪRINIŲ FONDŲ PARAMOS VALDYMĄ IR KONTROLĘ ...	14
3.2.1. Įvadas.....	14
3.2.2. Išvada.....	14
3.2.3. Pastebėjimai ir rekomendacijos.....	14
3.2.3.1. Vadovaujanti institucija	14
3.2.3.2. Mokėjimo institucija	14
3.2.3.3. Audita koordinuojanti institucija	15
3.2.3.4. Tarpinės institucijos	15
3.2.3.5. Įgyvendinančios institucijos.....	17
3.3. AUDITO SEKA UŽTIKRINANTI TEISĖTĄ IR EFEKTYVŲ PARAMOS NAUDOJIMĄ	19
3.3.1. Įvadas.....	19
3.3.2. Išvada.....	19
3.3.3. Pastebėjimai ir rekomendacijos.....	19
3.3.3.1. Vadovaujanti ir mokėjimo institucijos	19
3.3.3.2. Tarpinės institucijos	20
3.3.3.3. Įgyvendinančios institucijos	21
3.4. VIDAUS AUDITO TARNYBŲ PASIRENGIMAS ĮVYKDYTI ĮSIPAREIGOJIMUS DĖL ATRANKINIŲ PATIKRINIMŲ	23
3.4.1. Įvadas.....	23
3.4.2. Išvada.....	23
3.4.3. Pastebėjimai ir rekomendacijos.....	23
PRIEDAS. REKOMENDACIJOS FINANSŲ MINISTERIJAI (VADOVAUJANČIAI, AUDITĄ KOORDINUOJANČIOMS INSTITUCIJOMS), PRIEŽIŪROS KOMITETUI.....	28

1. SANTRAUKA

Valstybės kontrolės atlikto audito tikslas buvo įvertinti, ar Lietuvos Respublikoje sukurta ES struktūrinių fondų paramos valdymo ir kontrolės sistema užtikrina efektyvų šios paramos naudojimą.

Auditas buvo suplanuotas ir atliktas taip, kad apimtų visus Europos Sąjungos struktūrinius fondus bei Bendrajame programavimo dokumente patvirtintus prioritetus (išskyrus 5 – ajį). Šiuo auditu nebuvo siekta pasisakyti apie parengtų procedūrų/tvarkų turinio kokybę bei veiksmingumą.

Auditas buvo atliekamas vadovaujantis bei naudojantis Valstybinio audito reikalavimais, audito vadovais bei gera audito praktika. Audito įrodymams gauti buvo naudojamos Valstybinio audito reikalavimuose patvirtintos audito procedūros.

Audito metu nustatyta, kad Lietuvos Respublikoje sukurta Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos valdymo ir kontrolės sistema atitinka jai keliamus reikalavimus, išskyrus pastebėjimus, kurie gali turėti įtakos efektyviam šios paramos panaudojimui.

Sistemai tobulinti pagal audito pastebėjimus (pateiktus ataskaitos trečiame skyriuje) parengtos rekomendacijos Priežiūros komitetui, Vadovaujančiai bei Auditą koordinuojančiai institucijai.

Priežiūros komitetui rekomenduota nustatyti ataskaitų rengimo ir teikimo Priežiūros komitetui tvarką.

Vadovaujančiai institucijai rekomenduota inicijuoti Lietuvos Respublikos teisės aktų pakeitimus, kad būtų tinkamai reglamentuotas funkcijų priskyrimas Europos Sąjungos struktūrinius fondus administruojančioms institucijoms bei panaikinti šiuo metu egzistuojantys prieštaravimai teisės aktuose.

Be to, rekomenduota užtikrinti pakankamą darbuotojų skaičių pavestų funkcijų vykdymui bei išanalizavus specialistų, dirbančių Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo sistemoje, įdarbinimo aplinkybes, apsvarstyti galimybę parengti ir patvirtinti vieningą įdarbinimo šioje sistemoje strategiją. Apsvarstyti galimybę dėl institucijų, dalyvaujančių Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravime, centralizuotos mokymo sistemos sukūrimo.

Kad audito seka būtų pakankama teisėtam ir efektyviam paramos naudojimui, rekomenduota parengti ir patvirtinti procedūrų vadovus, patvirtinti lėšų, išmokėtų pažeidžiant teisės aktus, administravimo tvarką.

Auditą koordinuojančiai institucijai tam, kad vidaus audito tarnybos (skyriai, departamentai) galėtų tinkamai atlikti veiklos atrankinius patikrinimus, rekomenduota parengti ir patvirtinti pavyzdinę Veiklos atrankinių patikrinimų metodiką, vidaus audito kokybės užtikrinimo procedūras, vidaus audito veiklos planavimo gaires. Taip pat rekomenduota sistemingai analizuoti bei koordinuoti vidaus auditorių mokymo procesą, vidaus auditorių vertinimo ar kitos veiklos metu nustatčius gerą praktiką, ją mokymų metu pateikti vidaus auditoriams.

Be to, audito metu buvo nustatyti geros praktikos pavyzdžiai, susiję su rizikos vertinimu ir valdymu, vidaus auditorių veikla (ataskaitos trečias skyrius).

2. AUDITO TIKSLAI, APIMTIS IR METODOLOGIJA

2.1. Audito tikslai

Struktūrinių fondų programos baigiamojo audito tikslas pagal Europos Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 38 straipsnio 1 dalies f punktą ir Europos Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 16 straipsnį yra pareikšti nuomonę apie galutinės išlaidų deklaracijos ir mokėjimo paraiškos Bendrijos pagalbos likučiui gauti teisingumą.

Lietuvos Respublikos Seimo 2003-07-01 nutarimu Nr. IX-1667 Valstybės kontrolei pavesta atlikti auditus bei pateikti atitinkamoms institucijoms Europos Sąjungos struktūrinių fondų programų auditų ataskaitas ir išvadas.

Siekiant įvykdyti minėtą prievolę Valstybės kontrolė parengė Struktūrinių fondų 2004-2006 m. programos baigiamojo audito strategiją 2004-2009 metams.

Atliktas auditas yra pirmasis iš audito strategijoje numatytų auditų.

Šiam auditui atlikti Valstybės kontrolės Finansinio audito 7-ojo departamento direktoriaus 2004-11-18 pavedimu Nr. 1070-7 suformuota valstybinių auditorių ir specialistų grupė, kuriai buvo pavesta įvertinti, ar Lietuvoje sukurta ES struktūrinių fondų paramos valdymo ir kontrolės sistema užtikrina efektyvų šios paramos naudojimą. Audito tikslui pasiekti buvo nustatyti šie detalūs tikslai:

įvertinti, ar:

- Valdymo ir kontrolės sistema atitinka Europos Sąjungos ir nacionalinius teisės aktus;
- Žmogiškieji ištekliai užtikrina efektyvų struktūrinių fondų paramos valdymą ir kontrolę;
- Audito seka yra pakankama teisėtam ir efektyviam paramos naudojimui;
- Vidaus audito tarnybos pasirengę įvykdyti išipareigojimus dėl atrankinių patikrinimų.

2.2. Audito apimtis

Auditas buvo suplanuotas ir atliktas taip, kad apimtų visus Europos Sąjungos struktūrinius fondus bei Bendrajame programavimo dokumente patvirtintus prioritetus išskyrus, 5 prioritetą – Techninė parama (dėl jo specifinių tikslų, priemonių ir uždavinių). Šis auditas neapėmė Bendrijos iniciatyvų programų INTERREG IIIA ir EQUAL.

Mes atlikome Europos Sąjungos struktūrinių fondų valdymo ir kontrolės sistemos Lietuvoje vertinimą pagal ES reglamentus, valdymo ir kontrolės sistemą Lietuvoje reglamentuojančius nacionalinius teisės aktus bei institucijų parengtas procedūras/tvarkas.

Mes neatlikome detalių pavyzdžių testavimo procedūrų, todėl nepasisakome apie parengtų procedūrų/tvarkų turinio kokybę bei veiksmingumą.

Audito subjektai buvo atrinkti atlikus ministerijų (tarpinių institucijų), atsakingų už teisės aktais joms priskirtų BPD priemonių administravimą, rizikos analizę pagal toliau pateiktus vertinimo kriterijus:

- Priemonių skaičių Bendrajame programavimo dokumente;
- Lėšų dydį Bendrajame programavimo dokumente;
- Pareikštą nuomonę valstybinio audito išvadose;
- Vidaus kontrolės įvertinimą ankstesnių auditų metu;
- Žiniasklaidos pranešimus;
- Vadovaujančios institucijos pastebėjimus;

- Valstybės kontrolės departamento, atsakingo už ES paramos auditus, kitų audito grupių atliekamus auditus ministerijose.

Atrinkus ministerijas (tarpines institucijas), buvo pasirinktos ir už šių ministerijų administruojamų priemonių įgyvendinimą atsakingos agentūros (įgyvendinančios institucijos).

Atrankos rezultatai pateikiami 1 lentelėje.

1 lentelė

Tarpinių ir įgyvendinančių institucijų atrankos rezultatai

ES struktūrinis fondas	Tarpinė institucija	Įgyvendinančioji institucija
ERPF	Ūkio ministerija	Viešojoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra
ERPF	Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie LRV	Centrinė projektų valdymo agentūra
ERPF	Sveikatos apsaugos ministerija	Centrinė projektų valdymo agentūra
ESF	Švietimo ir mokslo ministerija	Paramos fondas Europos socialinio fondo agentūra
EŽŪOGF ŽOFI	Žemės ūkio ministerija	Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos

Kaip reikšmingos valdymo ir kontrolės sistemai, netaikant atrankos kriterijų, audituotos šios institucijos:

- Priežiūros komitetas;
- Finansų ministerijos ES programų valdymo departamentas (vadovaujančioji institucija);
- Finansų ministerijos Nacionalinio fondo departamentas (mokėjimo institucija);
- Finansų ministerijos Vidaus audito metodologijos ir priežiūros skyrius (auditą koordinuojanti institucija).

Lietuvai 2004-2006 m. Bendrajame programavimo dokumente keturiems struktūriniams fondams patvirtinta bendra 1 211 420 979 EUR suma, iš jos:

- Bendrijos parama – 895 172 684 EUR, arba 74 proc;
- bendrojo finansavimo lėšos – 309 464 840 EUR, arba 25 proc;
- privataus finansavimo (taikoma tik ŽOFI) - 6 783 455 EUR, arba 1 proc.

2.3. Audito metodologija

Pakankamiems, patikimiems, tinkamiems ir racionaliems audito įrodymams gauti buvo naudojamos Valstybinio audito reikalavimuose patvirtintos audito procedūros:

- Paklausimas (valstybinių auditorių paklausimai, atsakymų vertinimas);
- Dokumentinis patikrinimas.

Auditas buvo atliekamas vadovaujantis bei naudojantis:

- Valstybinio audito reikalavimais, parengtais pagal INTOSAI tarptautinius audito standartus bei Nacionalinius audito standartus;

- Finansinio bei Veiklos audito vadovais, parengtais Valstybės kontrolėje;
- Valdymo ir kontrolės sistemų audito vadovu struktūrinių fondų auditui valstybėse narėse, parengtu Europos Komisijos Regioninės politikos generalinio direktorato;
- Gera audito praktika.

3. IŠVADOS, PASTEBĖJIMAI, REKOMENDACIJOS IR GERA PRAKTIKA

3.1. Valdymo ir kontrolės sistemos atitikimas Europos Sąjungos ir nacionaliniams teisės aktams

3.1.1. Įvadas

Bendros nuostatos dėl Europos Sąjungos struktūrinių fondų valdymo ir kontrolės sistemos nustatytos Tarybos reglamente (EB) Nr. 1260/1999. Išsamios minėto reglamento įgyvendinimo taisyklės dėl struktūrinių fondų paramos valdymo ir kontrolės sistemų nustatytos Komisijos reglamente (EB) Nr. 438/2001.

Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 2 straipsnio 1 dalis nurodo, kad kiekviena valstybė narė turi užtikrinti, kad vadovaujančioji ir mokėjimo institucijos bei tarpinės įstaigos gautų tinkamas gaires dėl valdymo ir kontrolės sistemų, reikalingų struktūrinių fondų patikimam finansų valdymui. Minėto reglamento 3 straipsnis reikalauja, kad vadovaujančios ir mokėjimo institucijų bei tarpinių įstaigų valdymo ir kontrolės sistemos, atsižvelgiant į paramos masto proporcingumą, turi numatyti:

- aiškiai apibrėžtas, aiškiai paskirstytas ir, kaip reikalinga patikimai finansų valdymo praktikai užtikrinti, deramai paskirstytas atitinkamos organizacijos funkcijas;
- efektyvias sistemas, užtikrinti, kad funkcijos būtų atliekamos patenkinamai;
- tarpinių institucijų atveju, atskaitomybę institucijai, atsakingai už jų atliekamas užduotis ir naudojamas priemones.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 „Dėl atsakomybės už Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos įgyvendinimą Lietuvoje pasiskirstymo tarp valstybės institucijų“ patvirtino institucijas atsakingas už struktūrinių fondų administravimą bei joms pavestas funkcijas.

3.1.2 Išvados

1. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 ir Komisijos reglamento (EB) 438/2001 reikalavimai Europos Sąjungos struktūrinius fondus administruojančioms institucijoms yra tinkamai perkelti į Lietuvos Respublikos teisės aktus ir visos šiuose reglamentuose nurodytos šių institucijų funkcijos Lietuvos Respublikos teisės aktais yra priskirtos atitinkamoms Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas administruojančioms institucijoms, išskyrus tai, kad institucija, kuri atlieka pačią mokėjimo funkciją nebuvo įvardyta Lietuvos Respublikos teisės aktuose kaip mokėjimo institucija.

2. Europos Sąjungos struktūrinių fondų valdymo ir kontrolės sistema Lietuvoje nepilnai įgyvendina Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 reikalavimus valdymo ir kontrolės sistemai dėl tinkamai nereglamentuotos institucijų atsakomybės, neaiškiai ir neišsamiai apibrėžtų institucijų funkcijų, neaiškiai nustatytos atskaitomybės už atliekamas funkcijas, nenustatytų vidaus darbo procedūrų/tvarkų.

3.1.3. Pastebėjimai ir rekomendacijos

3.1.3.1. Priežiūros komitetas

Pastebėjimai

1. Nenustatyta ataskaitų apie Bendrojo programavimo dokumento priemonių įgyvendinimą rengimo ir teikimo Priežiūros komitetui tvarka (ataskaitos forma, pateikimo terminai).

Rekomendacijos

1. Nustatyti ataskaitų apie BPD priemonių įgyvendinimą rengimo ir teikimo Priežiūros komitetui tvarką.

3.1.3.2. Vadovaujanti institucija

Pastebėjimai

1. Europos Sąjungos programų valdymo departamentui Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 patvirtintose Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų administravimo Lietuvoje taisyklėmis priskirta audito procedūrų nustatymo funkcija. Pagal Europos Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 nuostatas, minėta funkcija turi būti atskirta nuo valdymo funkcijos. Vadovaudamasis savo nuostatais, šią audito procedūrų nustatymo funkciją vykdo Finansų ministerijos Finansų kontrolės metodologijos departamentas. Audito metu, priėmus minėto nutarimo naują redakciją, Vadovaujančia bei Auditą koordinuojančia institucijomis paskirta Finansų ministerija.
2. Europos Sąjungos programų valdymo departamento nuostatų 4 punkte išvardytos funkcijos neapima visų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 patvirtintose administravimo taisyklėse vadovaujančiai institucijai priskirtų funkcijų. Nuostatuose neišvardytos šios svarbios funkcijos: Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų administravimo sistemos veikimo priežiūra, BPD techninės pagalbos prioriteto priemonės planavimas ir administravimas.
3. Europos Sąjungos programų valdymo departamento padalinių, atsakingų už Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimą, nuostatuose nebuvo visų vadovaujančiai institucijai priskirtų funkcijų. Kai kurios funkcijos įvardintos nepilnai. Nenustatyta, kuris skyrius yra atsakingas už Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir bendrojo finansavimo lėšų panaudojimo pažeidimų nustatymą ir informavimą apie juos; užtikrinimą, kad visų Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir bendrojo finansavimo lėšų apskaita būtų tvarkoma taip kaip nurodyta Tarybos reglamente (EB) Nr. 1260/1999. Europos Sąjungos pagalbos koordinavimo skyriaus nuostatuose nurodyta, kad skyrius rengia ir derina Europos Sąjungos struktūrinių fondų nacionalinės iniciatyvos programos techninės pagalbos priemonėms įgyvendinti reikalingus dokumentus, tačiau tai neapima visų funkcijų susijusių su techninės pagalbos priemonės planavimu ir administravimu.
4. Europos Sąjungos programų valdymo departamente nėra parengtų vidaus darbo procedūrų.
5. Europos Sąjungos programų valdymo departamentas nenustatė Informavimo apie Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramą ir viešinimo metinių planų pateikimo vadovaujančiai institucijai termino.

Rekomendacijos

1. Inicijuoti Lietuvos Respublikos teisės aktų pakeitimus, kad būtų tinkamai reglamentuotas funkcijų priskyrimas Europos Sąjungos struktūrinius fondus administruojančioms institucijoms. Rekomendacija iš dalies įgyvendinta audito metu.
2. Europos Sąjungos programų valdymo departamentui papildyti savo nuostatus vadovaujančiai institucijai teisės aktais priskirtomis funkcijomis, susijusiomis su struktūrinių fondų administravimu bei atitinkamai papildyti struktūrinių padalinių nuostatus. Rekomendacija įgyvendinta audito metu.
3. Europos Sąjungos programų valdymo departamentui parengti vidaus darbo procedūras, detalizuojančias priskirtų funkcijų vykdymą.
4. Europos Sąjungos programų valdymo departamentui nustatyti Bendrojo programavimo dokumento priemonių lygmens informavimo ir viešinimo metinio plano pateikimo vadovaujančiai institucijai terminą.

3.1.3.3. Mokėjimo institucija

Pastebėjimai

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 patvirtintų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų administravimo Lietuvoje taisyklių 4 punkte nustatyta, kad Mokėjimo institucija – institucija, atliekanti visas Tarybos reglamento (EB) 1260/1999 priskirtas visų Europos Sąjungos struktūrinių fondų mokėjimo institucijos funkcijas, kurias atlieka Finansų ministerijos Nacionalinio fondo departamentas. Minėtų taisyklių 7 punkte nebuvo įvardyta pati mokėjimo funkcija. Faktiškai mokėjimus atlieka Finansų ministerijos Valstybės išdo departamentas, kuris jokiais Lietuvos Respublikos teisės aktais nebuvo paskirtas vykdyti Europos Sąjungos struktūrinių fondų mokėjimo institucijos mokėjimo funkciją. Valstybės išdo departamentas šią funkciją vykdo remdamasis bendra tvarka, nustatyta valstybės išdo sąskaitoje esančioms lėšoms tvarkyti. Audito metu, priėmus minėtų taisyklių naują redakciją, Mokėjimo institucija paskirta Finansų ministerija.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-08-02 nutarimu Nr. 935 „Dėl Lietuvos 2004-2006 metų Bendrojo programavimo dokumento patvirtinimo“ patvirtinto BPD nuostatos dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Nacionalinio fondo departamento, kaip mokėjimo institucijos, yra nesuderintos su atitinkamomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 patvirtintų administravimo taisyklių nuostatomis. BPD nustatyta, kad mokėjimo institucijos (Finansų ministerijos Nacionalinio fondo departamento) funkcijos yra lėšų gavimas ir pervedimas, tuo tarpu Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 patvirtintose administravimo taisyklėse, kaip minėta 1 pastebėjime, mokėjimo institucijos funkcijos neapima pačių mokėjimų. Audito metu, priėmus nutarimu Nr. 649 (2005-04-18 Nr. 414 redakcija) patvirtintų taisyklių pakeitimus, mokėjimo funkcija priskirta Finansų ministerijai.
3. Finansų ministerijos Nacionalinio fondo departamentas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 patvirtintose administravimo taisyklėse (galiojo iki 2005-04-22) paskirtas mokėjimo institucija. Šių taisyklių 7.1 punkte numatyta, kad Mokėjimo institucija „atidaro atskirą valstybės išdo sąskaitą Lietuvos banke kiekvieno Europos Sąjungos struktūrinio

fondo lėšoms, iš kurių atliekami mokėjimai pagal Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšoms nustatytas procedūras“. Remiantis Lietuvos Respublikos banko įstatymo (1994-12-01 Nr. I-678) su vėlesniais pakeitimais 38 straipsnio nuostatomis bei Valstybės išdo įstatymo (1994-12-20 Nr. I-712) su vėlesniais pakeitimais 3 straipsnio nuostatomis, valstybės išdo sąskaitą gali atidaryti valstybės institucija – Finansų ministerija.

4. Nacionalinio fondo departamento nuostatų, patvirtintų Finansų ministro 2003-11-28 įsakymu Nr. 1K-283, 5.4.1 punkto nuostata dėl valstybės išdo sąskaitos atidarymo yra neveikianti, nes šios funkcijos Nacionalinio fondo departamentas vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais valstybės išdo sąskaitos atidarymą, negali vykdyti.

Rekomendacijos Finansų ministerijai (vadovaujančiai institucijai)

1. Inicijuoti teisės aktų pakeitimus, kad būtų tinkamai nustatyta, kokia institucija/institucijos ar jos/jų padaliniai vykdo Tarybos reglamentu Nr. 1260/1999 priskirtas visų ES struktūrinių fondų mokėjimo institucijos funkcijas. Rekomendacija iš dalies įvykdyta audito metu.

3.1.3.4. Auditą koordinuojanti institucija (Taip pat žiūrėti 3.4. skyrių)

Pastebėjimai

1. Tarp administravimo taisyklių patvirtintų Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 ir BPD patvirtinto Vyriausybės 2004-08-02 nutarimu Nr. 935, o taip pat ir Europos Komisijai pateikto Struktūrinių fondų valdymo ir kontrolės sistemos aprašymo yra prieštaravimai. Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 patvirtintų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų administravimo taisyklių (galiojo iki 2005-04-22) 5.15. punkte nurodyta, kad „Vadovaujanti institucija (Europos Sąjungos programų valdymo departamentas) kuria BPD valdymo ir kontrolės sistemą, <.....>, nustato reikiamas kontrolės ir audito procedūras.“ Vyriausybės 2004-09-02 nutarimu Nr. 935 patvirtinto Bendrojo programavimo dokumento 6.3 punkte reglamentuotas finansų kontrolės ir audito sistemos organizavimas. Šiame punkte nurodyta, kad Finansų ministerijos Finansų kontrolės metodologijos departamentas „bus atsakingas už tarpinių institucijų atrankinių patikrinimų ir sistemos audito veiksmų koordinavimą, įskaitant bendrosios metodikos nustatymą ir jos suderinamumą su Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo nuostatomis“. Struktūrinių fondų valdymo ir kontrolės sistemos aprašyme, kuris buvo pateiktas Europos Komisijai 2004 m. rugsėjo mėnesį, numatyta, kad auditą koordinuojančios institucijos funkcijas atlieka Finansų ministerijos Finansų kontrolės metodologijos departamentas. Audito metu, priėmus nutarimu Nr. 649 (2005-04-18 Nr. 414 redakcija) patvirtintų taisyklių pakeitimus, Vadovaujančiai institucijai nebepriskirta „audito procedūrų“ nustatymo funkcija.
2. Nepatvirtinta Europos Sąjungos struktūrinių fondų vidaus audito metodika. Yra parengtos Vidaus audito rekomendacijos, kurios buvo papildytos rekomendacijomis struktūrinių fondų auditui ir apie tai Vidaus audito tarnybos (skyriai, departamentai) buvo informuotos Finansų ministerijos 2004-08-03 raštu.
3. Nenustatyta vidaus audito tarnybų metinių planų, Europos Sąjungos paramos lėšų vidaus audito ataskaitų bei kitos informacijos auditą koordinuojančiai institucijai teikimo tvarka. Yra parengtas finansų ministro įsakymo projektas „Dėl informacijos apie Europos Sąjungos ir užsienio institucijų ar fondų lėšomis finansuojamų projektų ar programų vidaus auditą ir vidaus

audito tarnybos veiklą teikimo taisyklių patvirtinimo“, kuriame yra numatyta minėtų ataskaitų teikimo tvarka.

4. Auditą koordinuojančioje institucijoje nenustatyta Europos Sąjungos paramos lėšų vidaus audito planų vykdymo priežiūros, ataskaitų apibendrinimo ir teikimo suinteresuotoms institucijoms, atrankinių patikrinimų vidaus audito ataskaitose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo priežiūros tvarka.

Rekomendacijos Finansų ministerijai (auditą koordinuojančiai institucijai)

1. Patvirtinti Europos Sąjungos struktūrinių fondų vidaus audito bendrąją metodiką. (*Taip pat žiūrėti 3.4 skyrių*).
2. Patvirtinti vidaus audito tarnybų metinių planų, Europos Sąjungos paramos lėšų vidaus audito ataskaitų bei kitos informacijos teikimo vidaus auditą koordinuojančiai institucijai tvarką. Rekomendacija įgyvendinta audito metu.
3. Nustatyti Europos Sąjungos paramos lėšų vidaus audito planų vykdymo priežiūros, ataskaitų apibendrinimo ir teikimo suinteresuotoms institucijoms, atrankinių patikrinimų vidaus audito ataskaitose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo priežiūros tvarką.

Rekomendacijos Finansų ministerijai (Vadovaujančiai institucijai)

1. Inicijuoti teisės aktų, reglamentuojančių Europos Sąjungos paramos lėšų administravimo institucinę sistemą, pakeitimą siekiant panaikinti šiuo metu esančius prieštaravimus dėl audito procedūrų nustatymo bei audito koordinavimo funkcijų nustatymo. Rekomendacija įgyvendinta audito metu.

3.1.3.5. Tarpinės institucijos

Pastebėjimai

1. Nuostatai

- 1.1. Ūkio ministerijos Struktūrinių fondų valdymo skyriaus nuostatai nepakeisti atsižvelgiant į Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 patvirtintas Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų administravimo Lietuvoje taisykles. Audito metu galiojančiose minėto skyriaus nuostatuose nėra aiškiai apibrėžtos funkcijos, kurios minėtomis taisyklėmis yra pavestos tarpinei institucijai.
- 1.2. Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie LRV ir Švietimo ir mokslo ministerija nesilaikydami Vyriausybės 2001-05-31 nutarimo Nr. 649 2.1 punkto reikalavimų, nesuderino institucijų nuostatų su minėtose taisyklėse nustatytais funkcijomis. Švietimo ir mokslo ministerijos teikimas dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-07-21 nutarimo Nr. 914 „Dėl Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto pateiktas 2005-02-24, nuostatai patvirtinti 2005-04-04.
- 1.3. Sveikatos apsaugos ministerijos Europos Sąjungos investicijų ir sveikatos programų skyrių nuostatai neapima visų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649

patvirtintų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų administravimo Lietuvoje taisyklėse tarpinei institucijai nustatytų funkcijų, nurodytos funkcijos nėra aiškios. Nuostatuose nurodyta, kad skyrius rengia atitinkamas BPD dalis bei jų pakeitimus, planuoja išmokų prognozes bei koordinuoja Europos sąjungos struktūrinių fondų paramos administravimą. Nuostatuose nėra aiškiai įvardintos funkcijos susijusios su BPD priemonių priežiūra bei kitos su projektų administravimu susijusios funkcijos.

- 1.4. Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie LRV yra kitokio teisinio statuso nei tarpinės institucijos (ministerijos). Jis negali tiesiogiai teikti teisės aktų projektų ir dalyvauti (balsuoti Vyriausybės posėdyje) priimant sprendimus dėl struktūrinių fondų lėšų administravimo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymas (1994-05-19 Nr. I-464) nustato, kad teisės aktų projektus teikia Vyriausybės nariai – ministrai. Vyriausybei svarstant 2007-2013 m. Bendrojo programavimo dokumento projektą, komitetas dėl savo statuso negalės dalyvauti priimant sprendimus dėl šio dokumento.

2. Viešinimo planai

- 2.1. Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie LRV bei Ūkio ir Sveikatos apsaugos ministerijos neparengė informavimo apie Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramą ir suteiktos paramos viešinimo planų 2005 metams.
- 2.2. Žemės ūkio ministerijoje nėra parengtų viešinimo planų rengimo, derinimo ir informavimo apie Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramą procedūrų aprašymo.
- 2.3. Švietimo ir mokslo ministerijoje informavimo apie Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramą pagal atskiras BPD priemones ir suteiktos paramos viešinimo planai patvirtinti 2005-03-29.

Rekomendacijos

Vadovaujančiai institucijai užtikrinti toliau pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą visose Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas administruojančiose tarpinėse institucijose.

1. Inicijuoti tarpinių institucijų nuostatų papildymą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-31 nutarime Nr. 649 Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų administravimo Lietuvoje taisyklėse tarpinėms institucijoms nustatytomis funkcijomis. Rekomendacija įgyvendinta audito metu.
2. Inicijuoti atitinkamų tarpinių institucijų struktūrinių padalinių nuostatų papildymą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 patvirtintose Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų administravimo Lietuvoje taisyklėse tarpinei institucijai priskirtomis funkcijomis.
3. Inicijuoti informavimo apie Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramą viešinimo ir suteiktos paramos viešinimo planų 2005 metams parengimą ir patvirtinimą
4. Inicijuoti viešinimo planų rengimo, derinimo ir informavimo apie Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramą procedūrų aprašymo parengimą ir patvirtinimą.

3.1.3.6. Įgyvendinančios institucijos

Pastebėjimas

1. Centrinės projektų valdymo agentūros struktūrinių padalinių nuostatuose nėra aiškiai apibrėžtos jų funkcijos. Finansų valdymo skyriaus nuostatuose nenurodytos funkcijos, kurias turėtų vykdyti minėtas skyrius. Pavyzdžiui, tikrinti ir tvirtinti projektų vykdytojų mokėjimo prašymuose nurodytų išlaidų tinkamumą, atitiktį sutarties dėl Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir bendrojo finansavimo lėšų skyrimo sąlygoms, gautų mokėjimo prašymų pagrindu rengti ir teikti tarpinei institucijai mokėjimo paraiškas valstybės išdui. Struktūrinių padalinių nuostatuose nurodytos funkcijos neapima Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 patvirtintų administravimo taisyklių 11.3, 11.4, 11.6, 11.7, 11.9, 11.13, 11.14 punktuose įgyvendinančiai institucijai priskirtų funkcijų.

Rekomendacija

Vadovaujantjai institucijai užtikrinti toliau pateiktos rekomendacijos įgyvendinimą visose Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas administruojančiose įgyvendinančiose institucijose.

1. Inicijuoti įgyvendinančių institucijų atitinkamų struktūrinių padalinių nuostatų papildymą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 patvirtintų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų administravimo Lietuvoje taisyklėse įgyvendinančiai institucijai priskirtomis funkcijomis. Rekomendacija įgyvendinta audito metu.

3.2. Žmogiškieji ištekliai užtikrinantys efektyvų struktūrinių fondų paramos valdymą ir kontrolę

3.2.1. Įvadas

Valdymo ir kontrolės sistemai kurti ir palaikyti reikalingi tam tikri administraciniai gebėjimai. Lietuvos viešojo administravimo sistema turi skatinti siekti profesinio tobulėjimo, teikti pakankamas socialines garantijas, kad sistemoje dirbtų motyvuotas, savo funkcijas gerai suvokiantis personalas.

3.2.2. Išvada

Esami žmogiškieji ištekliai yra nepakankami efektyviam Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos valdymui ir kontrolei dėl nepakankamo darbuotojų skaičiaus, neaiškiai apibrėžtų funkcijų, nepakankamų praktinių įgūdžių nemotyvuotos mokymo politikos.

3.2.3. Pastebėjimai ir rekomendacijos

3.2.3.1. Vadovaujanti institucija

Pastebėjimai

1. Finansų ministerijos Europos Sąjungos programų valdymo departamente nenustatyta darbuotojų pavadavimo tvarka.
2. Finansų ministerijos Europos Sąjungos programų valdymo departamente neanalizuojami mokymo poreikiai, nėra mokymo strategijos, neparengti 2004, 2005 metų mokymo planai.
3. Europos Sąjungos programų valdymo departamento apskaičiavimais, tinkamam funkcijų paskirstymui ir vykdymui būtina, restruktūrizuojant Departamentą, įsteigti 15 naujų etatų.

Rekomendacijos

1. Europos Sąjungos programų valdymo departamente nustatyti darbuotojų pavadavimo tvarką.
2. Finansų ministerijoje parengti mokymo strategiją joje numatant mokymo poreikio analizę, kompetencijos vertinimą, mokymo planų sudarymą, vykdymą ir kontrolę bei kitus klausimus.
3. Į Europos Sąjungos programų valdymo departamentą priimti reikiamą darbuotojų skaičių tinkamam funkcijų vykdymui.

3.2.3.2. Mokėjimo institucija

Pastebėjimai

1. Finansų ministerijos Nacionalinio fondo departamento Darbo procedūrų vadove nustatyta tvarka sudarytas mokymo planas nėra įtraukiamas į bendrą Finansų ministerijos mokymo planą.

2. Finansų ministerijos Nacionalinio fondo departamento mokymo planų vykdymo kontrolė metų eigoje nėra vykdoma. Pagal departamento darbo procedūrų vadove nustatytą tvarką, darbuotojai kasmet pateikia departamento direktoriui faktiškai lankytų kursų, kurie ne visada atitinka patvirtintus mokymo planuose, sąrašą.

3.2.3.3. Audito koordinuojanti institucija

Pastebėjimai

1. Vidaus audito metodologijos ir priežiūros skyriaus darbuotojų pareigybių aprašymuose nėra aiškiai nustatytos darbuotojų funkcijos. Didžioji dalis skyriaus vykdomų funkcijų nėra detalizuota pareigybių aprašymuose, pavyzdžiui aprašyme nustatyta, kad darbuotojas privalo „vykdyti skyriaus nuostatuose nustatytas funkcijas <....> laiku ir kokybiškai. Atsižvelgiant į audito metu pateiktus pastebėjimus, Finansų ministro 2005-04-04 įsakymu skyriaus darbuotojams patvirtinti nauji pareigybės aprašymai, kuriuose numatytos konkrečios darbuotojų funkcijos.
2. Vidaus audito metodologijos ir priežiūros skyriaus 2004 metų darbuotojų mokymo planas nebuvo rengiamas. Skyrius pateikė Finansų ministerijos Mokymo centrui mokymo poreikį 2005 metams pagal centro pateiktas siūlomas mokymo programas. Mokymo poreikio analizė atlikta nebuvo, nėra mokymo strategijos.

3.2.3.4. Tarpinės institucijos

Pastebėjimai

1. *Darbuotojų skaičius, kvalifikacija*
 - 1.1. Ūkio ministerijos Struktūrinių fondų valdymo bei Finansų ir apskaitos skyriuose darbuotojų skaičius nėra pakankamas užtikrinti efektyvų Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimą. Į Struktūrinių fondų valdymo skyrių planuojama priimti 4, į Finansų ir apskaitos skyrių 2 darbuotojus.
 - 1.1. Pagal Žemės ūkio ministerijos pateiktus apskaičiavimus Finansų skyriaus darbuotojų poreikis yra nepakankamas tinkamam pavestų funkcijų vykdymui. Papildomai reikia darbuotojo.
 - 1.2. Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie LRV Struktūrinių fondų administravimo skyriaus darbuotojų darbo patirtis, išskyrus skyriaus vedėjos, nėra pakankama. Du darbuotojai, prieš priimant į darbą, neturėjo jokios darbinės patirties, vienas iš jų buvo priimtas į vyriausiojo specialisto pareigas. Pareigybės aprašyme reikalavimo turėti darbinę patirtį nebuvo.
2. *Įdarbinimo tvarka*
 - 2.1. Švietimo ir mokslo ministerijos Europos Sąjungos paramos koordinavimo skyriuje 2005-01-14 duomenimis keturi darbuotojai dirbo pagal terminuotas darbo sutartis. Darbai, kuriems atlikti sudarytos terminuotos darbo sutartys, yra nuolatinio pobūdžio, jų poreikis ar atlikimas nėra objektyviai apribotas laiko. Du neetatiniai darbuotojai, audito metu (2005-03-01), laimėjo konkursą laisvoms valstybės tarnautojų pareigybėms užimti.

2.2. Informacinės visuomenės plėtros komitete prie LRV dalis darbuotojų priimti į darbą pagal darbo sutartis. Institucijoje nėra patvirtinta atrankos ir įdarbinimo pagal darbo sutartis tvarka.

3. Funkcijos ir atsakomybė

3.1. Sveikatos apsaugos ministerijos Europos Sąjungos investicijų ir sveikatos programų skyriaus vyr. specialistų pareigybių aprašymuose nėra detalios jų funkcijos. Pareigybių aprašymuose įrašyta: „Vykdėti ES SF lėšomis finansuojamų projektų vertinimą“. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 patvirtintas Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų administravimo Lietuvoje taisyklės tarpinė institucija projektų vertinimo neatlieka. Sveikatos ekonomikos skyriaus vedėjos pareigybės aprašyme nėra funkcijų, susijusių su struktūrinių fondų administravimu. Sveikatos apsaugos ministro 2005-01-18 įsakymu Nr. K-19 patvirtinta nauja ministerijos struktūra, rengiami nauji skyrių nuostatai.

4. Mokymai

4.1. Sveikatos apsaugos ministro patvirtintame 2004 metų mokymo plane Europos Sąjungos investicijų ir sveikatos programų skyriaus ir Apskaitos skyriaus darbuotojams buvo numatyti tik užsienio kalbų kursai. Metų eigoje Europos Sąjungos investicijų ir sveikatos programų skyrius parengė mokymo poreikio planą antram 2004 metų pusmečiui. 2004 metų antro pusmečio mokymo planas nebuvo pilnai įvykdytas.

4.2. Švietimo ir mokslo, Žemės ūkio ministerijose mokymo planai sudaryti nepakankamai išanalizavus darbuotojų asmeninius mokymosi poreikius. Neatliekama mokymo planų įgyvendinimo priežiūra.

5. Kiti pastebėjimai

5.1. Informacinės visuomenės plėtros komitete prie LRV nemaža darbuotojų, dirbančių su struktūrinių fondų administravimu, kaita. Pagal ministeriją, Vyriausybės kanceliarijos, Vyriausybės įstaigų ir įstaigų prie ministerijų, kitų valstybės institucijų ir įstaigų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-05-20 nutarimu Nr. 684, šis komitetas yra antroje Valstybės institucijų ar įstaigų grupėje, todėl struktūrinių fondų lėšų administravimo specialistų atlyginimai komitete yra mažesni nei valstybės tarnautojų, dirbančių tą patį darbą ministerijose.

Rekomendacijos

Vadovaujančiai institucijai inicijuoti specialistų dirbančių Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo sistemoje įdarbinimo aplinkybių analizę ir apsvarstyti galimybę priimti vieningą įdarbinimo šioje sistemoje strategiją.

Vadovaujančiai institucijai užtikrinti toliau pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą visose Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas administruojančiose tarpinėse institucijose.

1. Inicijuoti papildomą darbuotojų priėmimą tarpinei institucijai pavestoms funkcijoms vykdyti.
2. Apsvarstyti galimybę kreiptis į tarpines institucijas, kad priimant darbuotojus vyresniojo ar vyriausiojo specialisto pareigybei užimti, būtų nustatytas darbo patirties reikalavimas.

3. Apsvarstyti galimybę kreiptis į tarpines institucijas, kad darbuotojai atliekantys Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo funkcijas, būtų priimami pastoviam darbui.
4. Inicijuoti darbuotojų, kurie įdarbinami pagal darbo sutartis, atrankos ir įdarbinimo tvarkos parengimą ir patvirtinimą.
5. Inicijuoti, kad sudarant mokymo planus būtų atsižvelgiama į padalinių, atliekančių struktūrinių fondų administravimą, darbuotojų mokymo poreikį bei vykdoma planų įgyvendinimo priežiūra.
6. Inicijuoti darbuotojų pareigybių aprašymų papildymą funkcijomis, susijusiomis su struktūrinių fondų administravimu.

3.2.3.5. Įgyvendinančios institucijos

Pastebėjimai

1. Darbuotojų skaičius, kvalifikacija

- 1.1. Lietuvos verslo paramos agentūroje darbuotojų skaičius tinkamam pavestų funkcijų vykdymui yra nepakankamas. Agentūros steigėjas, Ūkio ministerija, leido papildyti etatų skaičių. Šiuo metu pradėtos darbuotojų priėmimo procedūros.
- 1.2. Lietuvos verslo paramos agentūroje dėl didelės kvalifikuotų specialistų paklausos darbo rinkoje ir mažesnio darbo užmokesčio agentūroje yra nemaža darbuotojų kaita.

2. Įdarbinimo tvarka

- 2.1. Centrinėje projektų valdymo agentūroje darbuotojų įdarbinimo ir atrankos tvarka parengta ir patvirtinta anglų kalba.

3. Funkcijos ir atsakomybė

- 3.1. Centrinės projektų valdymo agentūros darbuotojų pareiginiai aprašymai parengti anglų kalba, juose nenumatytos su struktūrinių fondų administravimu susijusios funkcijos, išskyrus Pasiruošimo struktūriniams fondams skyriaus darbuotojų pareiginius aprašymus. Visų skyrių darbuotojų pareiginiuose aprašymuose numatytos funkcijos, susijusios su PHARE programos administravimu, išskyrus Pasiruošimo struktūriniams fondams skyriaus darbuotojų pareiginius aprašymus.

- 3.2. Nacionalinėje mokėjimo agentūroje prie ŽŪM nėra nustatyta darbuotojų pavadavimo tvarka.

4. Mokymai

- 4.1. Centrinės projektų valdymo agentūros 2004 metų mokymo planas nepatvirtintas, plane nenumatyti mokymai darbuotojų grupėms bei mokymams skiriamas valandų skaičius.

Rekomendacijos

Vadovaujančiai institucijai užtikrinti toliau pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą visose Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas administruojančiose įgyvendinančiose institucijose.

1. Pasiūlyti įgyvendinančioms institucijoms vidiniuose dokumentuose naudoti valstybinę kalbą bei parengti ir patvirtinti darbuotojų įdarbinimo ir atrankos tvarką.
2. Inicijuoti darbuotojų pareiginių aprašymų papildymą, atsižvelgiant į įgyvendinančiai institucijai priskirtas funkcijas, susijusias su struktūrinių fondų administravimu.
3. Pasiūlyti, kad mokymo planus tvirtintų įgyvendinančios institucijos vadovas arba jo įgaliotas asmuo bei inicijuoti detalesnių mokymo planų rengimą, juose nurodant mokymams skirtą valandų skaičių ir darbuotojų grupes.
4. Pasiūlyti įdarbinti tokį darbuotojų skaičių, kad būtų užtikrintas tinkamas įgyvendinančiai institucijai pavestų funkcijų vykdymas.
5. Inicijuoti įgyvendinančiose institucijose darbuotojų pavadavimo tvarkos nustatymą.

Rekomendacija dėl centralizuotos mokymo sistemos

Siekiant įgyti ir palaikyti tinkamus Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus administracinius gebėjimus vadovaujančiai institucijai apsvarstyti galimybę dėl institucijų, dalyvaujančių Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravime, centralizuotos mokymo sistemos sukūrimo.

3.3. Audito seka užtikrinanti teisėtą ir efektyvų paramos naudojimą

3.3.1 Įvadas

Komisijos reglamento (EB) 438/2001 7 straipsnio 1 dalis nurodo, kad valstybių narių valdymo ir kontrolės sistema turi užtikrinti pakankamą audito seką. Audito seka yra laikoma pakankama, jeigu ji padeda:

- Sutikrinti Komisijai sertifikuotas suvestines sumas su atskirais išlaidų ir patvirtinamaisiais dokumentais, kurie saugomi įvairiais administraciniais lygiais, įskaitant galutinius naudos gavėjus;
- Patikrinti turimų Bendrijos ir nacionalinių lėšų paskirstymą ir pervedimus.

Vadovaujantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 34 straipsnio 1 dalies (a) punktu vadovaujanti institucija atsako už sistemos patikimą finansinei ir statistinei informacijai apie įgyvendinimą rinkti, rodikliams, kurie minimi šio reglamento 36 straipsnyje, prižiūrėti, ir už vertinimą šio reglamento 42 ir 43 straipsniuose nustatyta tvarka, sukūrimą; už šių duomenų perdavimą pagal valstybės narės ir Komisijos suderintus susitarimus, prireikus naudojant kompiuterines sistemas, kurios leidžia keistis duomenimis su Komisija, kaip nurodyta 18 straipsnio 3 dalies (e) punkte.

Lietuvos Respublikos 2004-2006 metų Bendrajame programavimo dokumente, kuris patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-09-02 nutarimu Nr. 935 bei Europos Komisijos 2004-06-18 sprendimu C(2004)2120, numatyta, kad informacinė sistema pradės veikti visu pajėgumu iki 2004 m. rugsėjo mėn.

Komisijos reglamento (EB) 438/2001 8 straipsnis reglamentuoja, kad vadovaujančioji ar mokėjimo institucija apskaito susigrąžintas sumas, kurios jau buvo sumokėtos iš Bendrijos paramos, ir užtikrina, kad sumos būtų susigrąžintos be nepateisinamo vėlavimo.

3.3.2. Išvada

Valdymo ir kontrolės institucijų nustatytos procedūros yra nepakankamos, kad audito seka užtikrintų teisėtą ir efektyvų paramos naudojimą dėl nepatvirtintų procedūrų vadovų, nepatvirtintų atskirų procedūrų aprašymų, neįdiegtos Struktūrinių fondų valdymo ir priežiūros informacinės sistemos, nenustatytos lėšų grąžinimo į valstybės biudžetą bei jų registravimo tvarkos.

3.3.3. Pastebėjimai ir rekomendacijos

3.3.3.1. Vadovaujanti ir mokėjimo institucijos

Pastebėjimai

1. Nenustatytos išmokėtų lėšų pažeidžiant teisės aktus administravimo, įskaitant nustatymą, registravimą, informavimą, skolos valdymą ir išieškojimą procedūros. Mokėjimo institucija yra parengusi ir audito metu (2005-04-04) pateikusi Lietuvos Respublikos Vyriausybei tvirtinti nutarimo dėl ES finansinės paramos, Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių priemonių bei BPD lėšų, išmokėtų iš valstybės biudžeto specialiųjų programų, išmokėtų ir/arba panaudotų pažeidžiant teisės aktus, grąžinimo į valstybės biudžetą, šių lėšų registravimo bei projektų vykdytojų abejotinių skolų nurašymo taisyklių projektą. Audito metu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2005-05-18 nutarimu minėtas taisykles patvirtino.

2. Vadovaujanti institucija iki Bendrajame programavimo dokumente nurodyto termino (2004 m. rugsėjo mėn.) nesukūrė ir neįdiegė Struktūrinių fondų valdymo ir priežiūros informacinės sistemos.

Rekomendacija

1. Patvirtinti lėšų, išmokėtų pažeidžiant teisės aktus, administravimo tvarką. Rekomendacija iš dalies įgyvendinta audito metu.

3.3.3.2. Tarpinės institucijos

Pastebėjimai

1. Ūkio, Sveikatos apsaugos, Žemės ūkio, Švietimo ir mokslo ministerijos bei Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie LRV neturi parengtų ir patvirtintų pažeidimų ir grąžintinių lėšų nustatymo ir informavimo apie pažeidimus darbo procedūrų.
2. Švietimo ir mokslo ministerija neturi patvirtintų, jai priskirtų administruoti Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų, vidaus procedūrų aprašymo, išskyrus atrankos komitetų darbo organizavimo procedūras, kurios patvirtintos atrankos komitetų darbo reglamentuose. Ministerija yra parengusi procedūrų vadovo projektą. Žemės ūkio ministerija yra patvirtinusi ne visų procedūrų aprašymus.
3. Sveikatos apsaugos ministerijoje audito sekos užtikrinimui nėra parengtos išlaidų deklaracijų mokėjimo institucijai rengimo ir tvirtinimo bei dokumentų saugojimo ir prieinamumo darbo procedūros.
4. Žemės ūkio ministerijoje nėra parengta kvietimo teikti paraiškas sąlygų bei dokumentų parengimo ir derinimo su įgyvendinančia institucija tvarka.

Rekomendacijos

Vadovaujančiai institucijai užtikrinti toliau pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą visose Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas administruojančiose tarpinėse institucijose.

1. Finansų ministerijai priėmus atitinkamus teisės aktus, inicijuoti pažeidimų ir grąžintinių lėšų nustatymo ir informavimo apie pažeidimus procedūrų parengimą ir patvirtinimą.
2. Inicijuoti tarpinėse institucijose Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų administravimo vidaus procedūrų aprašymų patvirtinimą.
3. Inicijuoti tarpinių institucijų procedūrų vadovų papildymą išlaidų deklaracijų mokėjimo institucijai rengimo ir tvirtinimo, dokumentų saugojimo bei prieinamumo darbo procedūromis.
4. Inicijuoti tarpinėse institucijose kvietimo teikti paraiškas sąlygų bei dokumentų parengimo ir derinimo su įgyvendinančia institucija tvarkos parengimą.

3.3.3.3. Įgyvendinančiosios institucijos

Pastebėjimai

1. Centrinėje projektų valdymo agentūroje nepatikslintos ir nepatvirtintos pažeidimų nustatymo ir informavimo apie pažeidimus darbo procedūros.
2. Lietuvos verslo paramos agentūroje neparengtos pažeidimų nustatymo ir informavimo apie pažeidimus darbo procedūros.
3. Centrinėje projektų valdymo agentūroje konfidencialumo ir nešališkumo deklaracija, kuri pasirašoma konfidencialumui užtikrinti, parengta anglų kalba.
4. Centrinėje projektų valdymo agentūroje audito sekos užtikrinimui nėra parengtų paramos teikimo sustabdymo arba nutraukimo, informacijos dėl paramos sustabdymo/nutraukimo suvedimo į SFMIS arba registracijos žurnale, viešųjų pirkimų priežiūros darbo procedūrų.
5. Centrinėje projektų valdymo agentūroje audito sekos užtikrinimui nepatvirtintos projekto mokėjimo prašymų ir mokėjimo paraiškų teikimo ir tvirtinimo, projektų vykdytojams projektų įgyvendinimo ataskaitų (tarpinių ir galutinės), veiklą pagrindžiančių dokumentų, viešųjų pirkimų dokumentų bei projekto viešinimo priemonių dokumentų teikimo, dokumentų saugojimo bei prieinamumo darbo procedūros.
6. Paramos fondo Europos socialinio fondo agentūros direktoriaus patvirtintame Žmonių išteklių plėtros programos paramos fondo 2004 m. bylų nomenklatūroje ir dokumentų valdymo politikoje bei ESF projektų įgyvendinimo dokumentų administravimo ir registravimo Europos Sąjungos struktūrinių fondų administracinėje valdymo ir priežiūros sistemoje (SFMIS) arba registracijos žurnale tvarkoje nėra aprašytas dokumentų prieinamumas ne agentūros darbuotojams.
7. Paramos fondo Europos socialinio fondo agentūroje nebuvo patvirtintų pirkimų procedūrų. Agentūra parengė ir 2005-04-06 patvirtino minėtų pirkimų tvarką.

Rekomendacijos

Vadovaujančiai institucijai užtikrinti toliau pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą visose Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas administruojančiose įgyvendinančiose institucijose.

1. Finansų ministerijai priėmus atitinkamus teisės aktus inicijuoti pažeidimų ir grąžintinų lėšų nustatymo ir informavimo apie pažeidimus darbo procedūrų įgyvendinančiose institucijose parengimą ir patvirtinimą.
2. Inicijuoti paramos teikimo sustabdymo arba nutraukimo, informacijos dėl paramos sustabdymo/nutraukimo, suvedimo į SFMIS (registraciją registracijos žurnale), pirkimų priežiūros darbo procedūrų įgyvendinančiose institucijose parengimą.
3. Inicijuoti projekto mokėjimo prašymų ir mokėjimo paraiškų teikimo ir tvirtinimo, projektų vykdytojams projektų įgyvendinimo ataskaitų (tarpinių ir galutinės), veiklą pagrindžiančių dokumentų, viešųjų pirkimų dokumentų bei projekto viešinimo priemonių dokumentų teikimo,

dokumentų saugojimo bei prieinamumo darbo procedūrų įgyvendinančiose institucijose patvirtinimą.

4. Inicijuoti dokumentų prieinamumo tvarkos ne įgyvendinančios institucijos darbuotojams nustatymą.

Gera praktika

Paramos fondo Europos socialinio fondo agentūroje (įgyvendinančioje institucijoje) yra parengta ir patvirtinta Rizikos vertinimo ir valdymo tvarka, kuri turėtų padėti užtikrinti Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos finansinių interesų apsaugą. Tvarkoje reglamentuotos pažeidimų rūšys, jų atsiradimo aplinkybės bei taikoma prevencijos sistema.

3.4. Vidaus audito tarnybų pasirengimas įvykdyti įsipareigojimus dėl atrankinių patikrinimų

3.4.1. Įvadas

Komisijos reglamento (EB) 438/2001 10 straipsnio 1 dalis nurodo, kad valstybės narės veiklos patikrinimus organizuoja tam tikru atrankos pagrindu, skirtu patikrinti esamų valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumą.

Šio Reglamento 10 straipsnio 2 dalis nurodo, kad patikrinimai, atlikti prieš baigiant teikti kiekvieną paramą, turi apimti ne mažiau kaip 5 proc. visų tinkamų išlaidų ir remtis atrankine patvirtintų veiklos rūšių visuma. Valstybės narės siekia, kad atliekami patikrinimai būtų tolygiai paskirstyti atitinkamu laikotarpiu. Jos užtikrina, kad tokie darbai kaip veiklos patikrinimai ir atlikimo arba mokėjimo tvarka būtų tinkamai atskirti.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 patvirtintų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų administravimo Lietuvoje taisyklių 9.13 punktas nurodo, kad tarpinė institucija atlieka panaudotų ES struktūrinių fondų lėšų atrankinius (ne mažiau kaip 5 proc. visų tinkamų išlaidų) patikrinimus (arba užtikrina jų atlikimą) pagal Valdymo ir kontrolės reglamento reikalavimus (438/2001). Minėtu nutarimu patvirtintose taisyklėse (2005-04-18 redakcija) atitinkamos ministerijos (tarpinės institucijos) paskirtos institucijomis, atsakingomis už veiklos atrankinius patikrinimus.

3.4.2. Išvada

Ministerijų vidaus audito tarnybos (skyriai, departamentai) nėra tinkamai pasirengę atlikti veiklos atrankinius patikrinimus dėl nepakankamų praktinių įgūdžių, nepakankamo vidaus auditorių skaičiaus, specialiųjų gebėjimų neturėjimo (Informacinių sistemų audito), nemotyvuotos mokymo politikos, netobulo veiklos planavimo, metodikos, neužtikrinto rekomendacijų įgyvendinimo.

3.4.3. Pastebėjimai ir rekomendacijos

1. Vidaus audito tarnybų (skyrių, departamentų) nepriklausomumas, kompetencija

1.1. Vidaus audito tarnybų (skyrių, departamentų) vadovai yra funkciškai nepriklausomi nuo kitų institucijos padalinių ir tiesiogiai pavaldūs institucijų vadovams. Tai užtikrina Vidaus kontrolės ir Vidaus audito įstatymas, Vidaus audito tarnybų (skyrių/departamentų) nuostatai.

1.2. Kompetencijos ribas nustato institucijų vadovų patvirtinti Vidaus audito tarnybų (skyrių, departamentų) nuostatai, kurie parengti pagal Vidaus audito tarnybos pavyzdinius nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-04-14 nutarimu Nr. 470. Tuo užtikrinama Vidaus audito tarnybų (skyrių, departamentų) teisės ir prievolė atlikti Europos Sąjungos paramos lėšų vidaus auditus.

2. Darbuotojų skaičius ir kvalifikacija

2.1. Ministerijų Vidaus audito tarnybose (skyriuose, departamentuose) dirbantys vidaus auditoriai neturi praktinės Europos Sąjungos paramos lėšų vidaus audito atlikimo patirties.

2.2. Švietimo ir mokslo ministerijoje už Europos Sąjungos paramos lėšų vidaus audito atlikimą atsakinga vidaus auditorė dirba pagal terminuotą darbo sutartį, nors vidaus audito funkcijos savo esme yra tęstinės ir nuolatinio pobūdžio.

- 2.3. Švietimo ir mokslo ministerijos skelbtuose konkursuose užimti laisvoms vidaus auditorių pareigybėms Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų vidaus auditams atlikti siūlomos pareigybinės kategorijos yra mažesnės nei vidutinė ministerijos vidaus auditorių pareigybių kategorija.
- 2.4. Vidaus audito tarnybos (skyriai, departamentai), išskyrus Vidaus reikalų ministerijos Vidaus audito skyrių, neturi specialistų (vidaus auditorių), turinčių specialius gebėjimus ir galinčių atlikti informacinių sistemų auditus.
- 2.5. Vidaus auditorių skaičius Vidaus audito tarnybose (skyriuose, departamentuose), išskyrus Ūkio ministerijos vidaus audito tarnybą, pagal tarnybų (skyrių, departamentų) pateiktus apskaičiavimus yra nepakankamas tinkamai atlikti pavestas funkcijas.

3. Mokymai

- 3.1. Ministerijose nėra parengtos valstybės tarnautojų (įskaitant vidaus auditorius) mokymo tvarkos, apimančios mokymo planavimą, poreikio analizę, vykdymą ir kt.
- 3.2. Švietimo ir mokslo bei Sveikatos apsaugos ministerijose nesudaromi atskiri vidaus auditorių mokymo planai, kurie turėtų būti įtraukti į institucijos planus. Kitose ministerijose vidaus auditorių mokymo planai sudaromi nepakankamai išanalizavus vidaus auditorių mokymosi poreikius, todėl galimas netinkamų mokymo prioritetų nustatymas.
- 3.3. Ministerijų vidaus auditoriai dalyvavo Finansų ministerijos organizuojuose mokymuose. Ministerijose, išskyrus Vidaus reikalų ministerijos vidaus audito tarnybą, nėra vedama atitinkama apskaita, todėl nėra duomenų apie mokymosi, išskyrus finansuotą iš valstybės biudžeto lėšų, laiką.

4. Planavimas

- 4.1. Vidaus reikalų ministerijos ir Ūkio ministerijos vidaus audito tarnybos strateginius ir metinius planus sudaro tinkamai. Sveikatos apsaugos, Švietimo ir mokslo ministerijų strateginiai ir metiniai planai parengti remiantis pavaldžių įstaigų rizikos analize, o ne ministerijų vykdomų valstybės biudžeto programų rizikos analize.
- 4.2. Švietimo ir mokslo bei Sveikatos apsaugos ministerijos, sudarydamos strateginius bei metinius planus, neatliko programų, kuriose naudojamos Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos, rizikos vertinimo.
- 4.3. Žemės ūkio ministerijos Vidaus audito departamento strateginiame 2005-2007 metų plane bei 2005 metų veiklos plane nenumatytas veiklos atrankinių patikrinimų atlikimas.
- 4.4. Žemės ūkio ministerijos Vidaus audito departamento strateginiame 2005-2007 metų plane bei 2005 metų veiklos plane numatyti auditai taip pat yra ir Nacionalinės mokėjimo agentūros prie ŽŪM Vidaus audito departamento planuose.
- 4.5. Visose ministerijose nėra patvirtintų veiklos atrankinių patikrinimų (5 proc. išlaidų atrankinių veiklos patikrinimo) planų, kurie turėtų būti įtraukiami į institucijų strateginius bei metinius planus.

4.6. Sveikatos apsaugos, Švietimo ir mokslo, Ūkio bei Žemės ūkio ministerijų strateginiuose ir metiniuose planuose nenumatyti informacinių sistemų auditai. Vidaus reikalų ministerijoje informacinių sistemų vidaus audito klausimai nagrinėjami atskirų vidaus auditų metu.

5. Metodika

5.1. Vidaus audito tarnybos (skyriai, departamentai), išskyrus Sveikatos apsaugos ministeriją, kuri toliau minima metodiką patvirtino audito metu, neturi patvirtintos veiklos atrankinių patikrinimų metodikos. Ūkio ministerijos Vidaus audito tarnyba yra parengusi Europos Sąjungos struktūrinių fondų vidaus audito metodiką. Švietimo ir mokslo, Žemės ūkio, Vidaus reikalų ministerijų vidaus auditų tarnybos pateikė Finansų ministerijos parengtos veiklos atrankinių patikrinimų metodikos projektą, pagal kurį dar nėra parengtos ir institucijų veiklai pritaikytos metodikos.

5.2. Ministerijos neturi parengusios išlaidų atrankos projekte metodikos.

5.3. Atlikdamos vidaus auditus Ūkio, Žemės ūkio, Vidaus reikalų ministerijų vidaus audito tarnybos (skyriai, departamentai) naudoja standartizuotus dokumentus (arba baigia juos parengti). Sveikatos apsaugos bei Švietimo ir mokslo ministerijų vidaus audito tarnybos tokių dokumentų neturi.

5.4. Švietimo ir mokslo bei Sveikatos apsaugos ministerijose informacija apie audituojamus subjektus nerenkama. Žemės ūkio ministerijoje informacija apie audituojamus subjektus renkama ir atnaujinama, tačiau procedūros nėra aprašytos.

5.5. Rekomendacijų įgyvendinimo stebėjimo procedūros, reglamentuojančios Vidaus audito tarnybų (skyrių, departamentų) bei audituojamų subjektų veiksmus, neparengtos Švietimo ir mokslo, Sveikatos apsaugos ministerijose.

5.6. Išsamios vidaus audito kokybės užtikrinimo procedūros parengtos Ūkio ministerijos Vidaus audito tarnyboje. Žemės ūkio bei Vidaus reikalų ministerijos vidaus audito tarnybos yra parengusios dokumentų peržiūros procedūras. Švietimo ir mokslo, Sveikatos apsaugos ministerijų vidaus audito tarnybos minėtų procedūrų neturi.

Gera praktika

1. Sveikatos apsaugos bei Ūkio ministerijose vidaus auditoriams, kuriems pavesta atlikti Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų vidaus auditus, buvo siūlomos aukščiausios pareigybinės kategorijos, taikomos vidaus auditoriams.
2. Ūkio ir Vidaus reikalų ministerijose aprašytos ir realiai vykdomos informacijos apie audito subjektus rinkimo ir atnaujinimo procedūros.
3. Ūkio ministerijoje yra parengtos vidaus audito rekomendacijų įgyvendinimo procedūros bei išsamios vidaus audito kokybės užtikrinimo procedūros.

Rekomendacijos

Auditą koordinuojančiai institucijai koordinuoti toliau pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą visose Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas administruojančių tarpinių institucijų vidaus audito tarnybose (skyriuose, departamentuose):

1. Inicijuoti darbuotojų priėmimą neterminuotam darbui.
2. Inicijuoti tarpinės institucijos Vidaus audito tarnybos strateginio 2005-2007 metų plano suderinimą su įgyvendinančios institucijos Vidaus audito departamento strateginiu ir metiniu planais bei pasiūlyti apsispręsti dėl audito apimčių kiekvienoje institucijoje.
3. Inicijuoti vidaus auditorių poreikio perskaičiavimą ir atsižvelgiant į tai pasiūlyti įdarbinti tokių vidaus auditorių skaičių, kad būtų užtikrintas tinkamas pavestų funkcijų vykdymas.
4. Pasiūlyti, kad rengiant institucijos valstybės tarnautojų centralizuotą ar decentralizuotą mokymo tvarką, joje būtų parengta atskira dalis, skirta tik vidaus auditoriams.
5. Inicijuoti, kad mokymo poreikiams apskaičiuoti, kasmet būtų vertinama vidaus auditorių kompetencija ir pagal vertinimo rezultatus būtų suformuoti jų mokymo prioritetai bei apimtys.
6. Inicijuoti mokymo laiko apskaitos sutvarkymą taip, kad ji apimtų finansuojamus iš įvairių šaltinių mokymus.
7. Inicijuoti Vidaus audito tarnybų strateginių ir metinių audito planų parengimą ministerijų vykdomų valstybės biudžeto programų rizikos analizės pagrindu bei pasiūlyti, kad tai būtų tinkamai dokumentuota.
8. Inicijuoti, kad Vidaus audito tarnybų (skyrių, departamentų) strateginiuose audito planuose būtų numatyta informacinių sistemų vidaus audito atlikimas.
9. Finansų ministrui patvirtinus veiklos atrankinių patikrinimų atlikimo metodiką, koordinuoti atitinkamų metodikų tarpinių institucijų Vidaus audito tarnybose (skyriuose, departamentuose) parengimą.
10. Inicijuoti, kad Vidaus audito tarnybos (skyriai, departamentai) parengtų arba papildytų vidaus audito metodiką informacijos apie audituojamus subjektus rinkimo ir atnaujinimo, rekomendacijų įgyvendinimo stebėjimo tarnyboje, vidaus audito kokybės užtikrinimo procedūromis.

Auditą koordinuojančiai institucijai

11. Parengti ir patvirtinti pavyzdinę Veiklos atrankinių patikrinimų metodiką (valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumui bei 5 proc. tinkamų išlaidų patikrinimui).
12. Sistemingai analizuoti bei koordinuoti vidaus auditorių mokymo procesą.
13. Atsižvelgiant į prieš tai išdėstytus pastebėjimus dėl informacinių sistemų audito, apsvarstyti galimybę dėl darbuotojo turinčio specialijų gebėjimų informacinių sistemų srityje, priėmimo.
14. Vidaus audito tarnybų (skyrių, departamentų) vertinimo ar kitos veiklos metu nustačius gerą

praktiką, ją mokymų metu pateikti vidaus auditoriams.

Finansinio audito 7-ojo departamento direktorius

Tomas Mackevičius

Vyriausioji valstybinė auditorė

Jolita Gnėdikienė

Susipažino:

PRIEDAS. Rekomendacijos Finansų ministerijai (Vadovaujančiai, Auditą koordinuojančioms institucijoms), Priežiūros komitetui¹

Eil. nr.	Rekomendacijos punktas ataskaitoje	Institucija, kuriai teikiama rekomendacija	Rekomendacija
1.	3.1.3.2	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti Lietuvos Respublikos teisės aktų pakeitimus, kad būtų tinkamai reglamentuotas funkcijų priskyrimas Europos Sąjungos struktūrinius fondus administruojančioms institucijoms. Rekomendacija iš dalies įgyvendinta audito metu.
2.	3.1.3.2	Vadovaujanti institucija	Europos Sąjungos programų valdymo departamentui papildyti savo nuostatus vadovaujančiai institucijai teisės aktais priskirtomis funkcijomis, susijusiomis su struktūrinių fondų administravimu bei atitinkamai papildyti struktūrinių padalinių nuostatus. Rekomendacija įgyvendinta audito metu.
3.	3.1.3.2	Vadovaujanti institucija	Europos Sąjungos programų valdymo departamentui parengti vidaus darbo procedūras, detalizuojančias priskirtų funkcijų vykdymą.
4.	3.1.3.2	Vadovaujanti institucija	Europos Sąjungos programų valdymo departamentui nustatyti Bendrojo programavimo dokumento priemonių lygmens informavimo ir viešinimo metinio plano pateikimo vadovaujančiai institucijai terminą.
5.	3.1.3.2	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti teisės aktų pakeitimus, kad būtų tinkamai nustatyta, kokia institucija/institucijos ar jos/jų padaliniai vykdo Tarybos reglamentu Nr. 1260/1999 priskirtas visų ES struktūrinių fondų mokėjimo institucijos funkcijas. Rekomendacija iš dalies įgyvendinta audito metu.
6.	3.1.3.4	Auditą koordinuojanti institucija	Patvirtinti vidaus audito tarnybų metinių planų, Europos Sąjungos paramos lėšų vidaus audito ataskaitų bei kitos informacijos teikimo auditą koordinuojančiai institucijai tvarką. Rekomendacija įgyvendinta audito metu.
7.	3.1.3.4	Auditą koordinuojanti institucija	Nustatyti Europos Sąjungos paramos lėšų vidaus audito planų vykdymo priežiūros, ataskaitų apibendrinimo ir teikimo suinteresuotoms institucijoms, atrankinių patikrinimų vidaus audito ataskaitose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo priežiūros tvarką.
8.	3.1.3.4	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti teisės aktų, reglamentuojančių Europos Sąjungos paramos lėšų administravimo institucinę sistemą, pakeitimą siekiant panaikinti šiuo metu esančius prieštaravimus dėl audito procedūrų nustatymo bei audito koordinavimo funkcijų nustatymo. Rekomendacija įgyvendinta audito metu.
9.	3.1.3.5	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti tarpinių institucijų nuostatų papildymą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-31 nutarime Nr. 649 Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų administravimo Lietuvoje taisyklėse tarpinėms institucijoms nustatytomis funkcijomis. Rekomendacija įgyvendinta audito metu.
10.	3.1.3.5	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti atitinkamų tarpinių institucijų struktūrinių padalinių nuostatų papildymą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 patvirtintose Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų administravimo Lietuvoje taisyklėse tarpinei institucijai priskirtomis funkcijomis.
11.	3.1.3.5	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti informavimo apie Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramą viešinimo ir suteiktos paramos viešinimo planų 2005 metams parengimą ir patvirtinimą.
12.	3.1.3.5	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti viešinimo planų rengimo, derinimo ir informavimo apie Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramą procedūrų aprašymo parengimą ir patvirtinimą.
13.	3.1.3.6	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti įgyvendinančių institucijų atitinkamų struktūrinių padalinių nuostatų papildymą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 patvirtintų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų administravimo Lietuvoje taisyklėse įgyvendinančiai institucijai priskirtomis funkcijomis. Rekomendacija įgyvendinta audito metu.
14.	3.2.3.1	Vadovaujanti institucija	Europos Sąjungos programų valdymo departamente nustatyti darbuotojų pavadavimo tvarką.
15.	3.2.3.1	Finansų ministerija	Finansų ministerijoje parengti mokymo strategiją joje numatant mokymo poreikio analizę, kompetencijos vertinimą, mokymo planų sudarymą, vykdymą ir kontrolę bei kitus klausimus.
16.	3.2.3.1	Vadovaujanti institucija	I Europos Sąjungos programų valdymo departamentą priimti reikiamą darbuotojų skaičių tinkamam funkcijų vykdymui
17.	3.4.3	Auditą koordinuojanti institucija	Atsižvelgiant į išdėstytus pastebėjimus dėl informacinių sistemų audito, apsvarstyti galimybę dėl darbuotojo turinio specialiujų gebėjimų informacinių sistemų srityje, priėmimo.
18.	3.2.3.4	Vadovaujanti institucija	Vadovaujančiai institucijai inicijuoti specialistų, dirbančių Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo sistemoje, įdarbinimo aplinkybių analizę ir apsvarstyti galimybę priimti vieningą įdarbinimo šioje sistemoje strategiją.

¹ Rekomendacijos bus įgyvendinamos pagal atskirai parengtą priemonių planą.

19.	3.2.3.4	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti papildomą darbuotojų priėmimą tarpinei institucijai pavestoms funkcijoms vykdyti.
20.	3.2.3.4	Vadovaujanti institucija	Apsvarstyti galimybę kreiptis į tarpines institucijas, kad priimant darbuotojus vyresniojo ar vyriausiojo specialisto pareigybei užimti, būtų nustatytas darbo patirties reikalavimas.
21.	3.2.3.4	Vadovaujanti institucija	Apsvarstyti galimybę kreiptis į tarpines institucijas, kad darbuotojai atliekantys Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo funkcijas, būtų priimami pastoviam darbui.
22.	3.2.3.4	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti darbuotojų, kurie įdarbinami pagal darbo sutartis, atrankos ir įdarbinimo tvarkos parengimą ir patvirtinimą.
23.	3.2.3.4	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti, kad sudarant mokymo planus, būtų atsižvelgiama į padalinių, atliekančių struktūrinių fondų administravimą, darbuotojų mokymo poreikį bei vykdoma planų įgyvendinimo priežiūra.
24.	3.2.3.4	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti darbuotojų pareigybės aprašymų papildymą funkcijomis, susijusiomis su struktūrinių fondų administravimu.
25.	3.2.3.5	Vadovaujanti institucija	Pasiūlyti įgyvendinančioms institucijoms vidiniuose dokumentuose naudoti valstybinę kalbą bei parengti ir patvirtinti darbuotojų įdarbinimo ir atrankos tvarką.
26.	3.2.3.5	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti darbuotojų pareiginių aprašymų papildymą, atsižvelgiant į įgyvendinančiai institucijai priskirtas funkcijas, susijusias su struktūrinių fondų administravimu.
27.	3.2.3.5	Vadovaujanti institucija	Pasiūlyti, kad mokymo planus tvirtintų įgyvendinančios institucijos vadovas arba jo įgaliotas asmuo bei inicijuoti detalesnių mokymo planų rengimą, juose nurodant mokymams skirtą valandų skaičių ir darbuotojų grupes.
28.	3.2.3.5	Vadovaujanti institucija	Pasiūlyti įdarbinti tokį darbuotojų skaičių, kad būtų užtikrintas tinkamas įgyvendinančiai institucijai pavestų funkcijų vykdymas.
29.	3.2.3.5	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti įgyvendinančiose institucijose darbuotojų pavadavimo tvarkos nustatymą.
30.	3.2.3.5	Vadovaujanti institucija	Siekiant įgyti ir palaikyti tinkamus Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus administracinius gebėjimus vadovaujančiai institucijai apsvarstyti galimybę dėl institucijų, dalyvaujančių Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravime, centralizuotos mokymo sistemos sukūrimo.
31.	3.3.3.1	Vadovaujanti institucija	Patvirtinti lėšų, išmokėtų pažeidžiant teisės aktus, administravimo tvarką. Rekomendacija iš dalies įgyvendinta audito metu.
32.	3.3.3.2	Vadovaujanti institucija	Finansų ministerijai priėmus atitinkamus teisės aktus, inicijuoti pažeidimų ir grąžintinų lėšų nustatymo ir informavimo apie pažeidimus procedūrų parengimą ir patvirtinimą.
33.	3.3.3.2	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti tarpinėse institucijose Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų administravimo vidaus procedūrų aprašymų patvirtinimą.
34.	3.3.3.2	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti tarpinių institucijų procedūrų vadovų papildymą išlaidų deklaracijų mokėjimo institucijai rengimo ir tvirtinimo, dokumentų saugojimo bei prieinamumo darbo procedūromis.
35.	3.3.3.2	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti tarpinėse institucijose kvietimo teikti paraiškas sąlygų bei dokumentų parengimo ir derinimo su įgyvendinančia institucija tvarkos parengimą.
36.	3.3.3.3	Vadovaujanti institucija	Finansų ministerijai priėmus atitinkamus teisės aktus inicijuoti pažeidimų ir grąžintinų lėšų nustatymo ir informavimo apie pažeidimus darbo procedūrų įgyvendinančiose institucijose parengimą ir patvirtinimą.
37.	3.3.3.3	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti paramos teikimo sustabdymo arba nutraukimo, informacijos dėl paramos sustabdymo/nutraukimo suvedimo į SFMIS (registraciją registracijos žurnale), pirkimų priežiūros darbo procedūrų įgyvendinančiose institucijose parengimą.
38.	3.3.3.3	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti projekto mokėjimo prašymų ir mokėjimo paraiškų teikimo ir tvirtinimo, projektų vykdytojams projektų įgyvendinimo ataskaitų (tarpinių ir galutinės), veiklą pagrindžiančių dokumentų, viešųjų pirkimų dokumentų bei projekto viešinimo priemonių dokumentų teikimo, dokumentų saugojimo bei prieinamumo darbo procedūrų įgyvendinančiose institucijose patvirtinimą.
39.	3.3.3.3	Vadovaujanti institucija	Inicijuoti dokumentų prieinamumo tvarkos ne įgyvendinančios institucijos darbuotojams nustatymą.
40.	3.4.3	Auditą koordinuojanti institucija	Inicijuoti darbuotojų priėmimą neterminuotam darbui.
41.	3.4.3	Auditą koordinuojanti institucija	Inicijuoti tarpinės institucijos Vidaus audito tarnybos strateginio 2005-2007 metų plano suderinimą su įgyvendinančios institucijos Vidaus audito departamento strateginiu ir metiniu planais bei apsispręsti dėl audito apimčių kiekvienoje institucijoje.
42.	3.4.3	Auditą koordinuojanti institucija	Inicijuoti vidaus auditorių poreikio perskaičiavimą ir atsižvelgiant į tai pasiūlyti įdarbinti tokį vidaus auditorių skaičių, kad būtų užtikrintas tinkamas pavestų funkcijų vykdymas.

43.	3.4.3	Audita koordinuojanti institucija	Pasiūlyti, kad rengiant institucijos valstybės tarnautojų centralizuotą ar decentralizuotą mokymo tvarką, joje būtų parengta atskira dalis, skirta tik vidaus auditoriams.
44.	3.4.3	Audita koordinuojanti institucija	Inicijuoti, kad mokymo poreikiams apskaičiuoti, kasmet būtų vertinama vidaus auditorių kompetencija ir pagal vertinimo rezultatus būtų suformuoti jų mokymo prioritetai bei apimtys.
45.	3.4.3	Audita koordinuojanti institucija	Inicijuoti mokymo laiko apskaitos sutvarkymą taip, kad ji apimtų finansuojamus iš įvairių šaltinių mokymus.
46.	3.4.3	Audita koordinuojanti institucija	Inicijuoti Vidaus audito tarnybų strateginių ir metinių audito planų parengimą ministerijų vykdomų valstybės biudžeto programų rizikos analizės pagrindu bei pasiūlyti, kad tai būtų tinkamai dokumentuota.
47.	3.4.3	Audita koordinuojanti institucija	Inicijuoti, kad Vidaus audito tarnybų (skyrių, departamentų) strateginiuose audito planuose būtų numatyta informacinių sistemų vidaus audito atlikimas.
48.	3.4.3	Audita koordinuojanti institucija	Finansų ministrui patvirtinus veiklos atrankinių patikrinimų atlikimo metodiką, koordinuoti atitinkamų metodikų tarpinių institucijų Vidaus audito tarnybose (skyriuose, departamentuose) parengimą.
49.	3.4.3	Audita koordinuojanti institucija	Inicijuoti, kad Vidaus audito tarnybos (skyriai, departamentai) parengtų arba papildytų vidaus audito metodiką informacijos apie audituojamus subjektus rinkimo ir atnaujinimo, rekomendacijų įgyvendinimo stebėjimo tarnyboje, vidaus audito kokybės užtikrinimo procedūromis.
50.	3.4.3	Audita koordinuojanti institucija	Parengti ir patvirtinti pavyzdinę Veiklos atrankinių patikrinimų metodiką (valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumui bei 5 proc. tinkamų išlaidų patikrinimui).
51.	3.4.3	Audita koordinuojanti institucija	Sistemiškai analizuoti bei koordinuoti vidaus auditorių mokymo procesą.
52.	3.4.3	Audita koordinuojanti institucija	Vidaus audito tarnybų (skyrių, departamentų) vertinimo ar kitos veiklos metu nustatytą gerą praktiką, ją mokymų metu pateikti vidaus auditoriams.
53.	3.1.3	Priežiūros komitetas	Nustatyti ataskaitų apie BPD priemonių įgyvendinimą rengimo ir teikimo Priežiūros komitetui tvarką.